

Vloga Misije ZN za pomoč Iraku (UNAMI) pri lokalnih volitvah

V soboto, 31. januarja 2009, bodo v Iraku potekale lokalne volitve v 14 od 18 provinc, medtem ko bodo lokalne volitve v regiji Kurdistan in mestu Kirkuk potekale pozneje. Volitve se bodo odvijale v posebnih volilnih centrih, udeležili pa se jih bodo tudi notranje razseljene osebe, ki so se vpisale v register anonimnih volivcev.

Odkar je iraška ustava lokalnim svetom zagotovila temeljno vlogo pri administraciji posameznih provinc, so omenjene volitve izjemnega pomena. Volitve lokalnih svetnikov, ki predstavljajo interese vseh večjih skupnosti v Iraku, bodo predstavljale velik napredek iraške demokratizacije, kar se bo s parlamentarnimi volitvami konca leta 2009 še poglobilo.

Po ocenah se je na volitve prijavilo 15 milijonov ljudi. Obnovitev podatkov o registriranih volivcih je potekala od poletja po konca novembra 2008. Osvežili so seznam volilnih upravičencev in pri tem upoštevali tudi morebitno spremembo njihovega volilnega okraja. Končni volilni list izvira iz podatkovne baze javnega sistema distribucije, ki je znan tudi kot »podatkovna baza razdelilnice hrane«. Približno 2.9 milijona Iračanov je zahtevalo obnovitev volilne registracije. Za lokalne svetnike se bo potegovalo preko 14.500 kandidatov iz več kot 400 političnih strank. V Iraku se je v ta namen vzpostavilo 7.000 volilnih centrov in 42.000 volilnih mest.

Ocenjenih je bilo preko 250.000 akreditiranih domačih opazovalcev in političnih agentov, ki bodo razvrščeni po volilnih mestih po vsej državi. Kot opazovalci bodo prisotni tudi predstavniki mednarodnih organizacij, diplomatskih misij, političnih entitet in medijskih hiš.

Januarske volitve se bodo izvršile na podlagi volilnega zakona iz leta 2008, razglašenega s strani iraškega parlamenta. Omenjene volitve bodo tako potekale po novem volilnem sistemu, ki bo volivcem omogočal izvolitev posamezne stranke, vključno z oddajo preferenčnega glasu za posameznega kandidata iz liste. Volilni zakon zagotavlja posebne ukrepe, s katerimi daje tudi ženskam možnost, da bodo izvoljene v večjem številu; za izvolitev se poteguje skoraj 4.000 žensk.

UNAMI deluje v okviru resolucije 1830 Varnostnega sveta Združenih narodov (ZN), ki organizaciji daje mandat za svetovanje in podporo iraški vladi ter Neodvisni visoki volilni komisiji (IHEC) pri razvijanju volitev in referendumov. UNAMI se osredotoča na povečanje kapacitet in institucionalno graditev IHEC-a ter vodi Mednarodno ekipo za pomoč pri volitvah (IEAT); sestavljajo jo mednarodni svetovalci iz organizacij, kot so Urad ZN za projektne storitve (UNOPS), Razvojni program ZN (UNDP), Visoka šola Sveta Ana iz Pize (Scuola Superiore Sant'Anna) in Inštitut za družbene raziskave (IFES). Vsi partnerji so del IEAT-a, ki ga vodi glavni tehnični svetovalec UNAMI-ja. Volilni svetovalci UNAMI-ja težijo k širitvi najboljših praks na področju volilne administracije z namenom pomoči IHEC-u pri izvedbi kredibilnih in s strani iraškega ljudstva sprejetih volitev. IEAT se trudi podpirati dejavnosti, ki večjajo neodvisnost, transparentnost in kredibilnost dela IHEC-a.

Pravo, ki določa IHEC, od komisije zahteva iskanje podpore znotraj ZN pri različnih fazah priprav in izvajanju volitev ter referendumov. Poleg tega je IHEC pozval UNAMI, da zagotovi logistično in tehnično podporo ter sodeluje pri razvoju institucionalne izgradnje komisije.

Volilni strokovnjaki UNAMI-ja delujejo znotraj same komisije in iraškim rojakom zagotavljajo tehnično podporo in nasvete, po potrebi tudi vsakodnevno. Za prihajajoče volitve je UNAMI IHEC-u zagotovil svetovanje in pomoč na širokem področju volitev, vključno z obnovitvijo volilnega registra za vso državo z namenom večje natančnosti in zmanjšanja potencialnih večkratnih glasovanj. Misija je izvajala tudi delavnice in študijske obiske za menedžerje IHEC-a, komisiji pomagala pri izvedbi transparentne izbire vodij lokalnih volilnih uradov ter IHEC-u pomagala okrepiti lastno delovanje.

UNAMI je delal na izgradnji konsenza pri oblikovanju volilnega zakona znotraj iraškega parlamenta. Omenjeni zakon so soglasno sprejeli 24. septembra 2008. Osrednje teme zastopanja manjšin so se naknadno dotaknili v obliki amandmaja k zakonu, ki poziva k dodatnim sedežem znotraj treh ključnih lokalnih svetov. Nov iraški volilni zakon zagotavlja odprto kandidatno listo in izvolitev ženskih kandidatk.

* * * * *

ali se obrnite na

Said Arikat

direktor Oddelka za javno obveščanje pri UNAMI

E-pošta: arikat@un.org

Eliane Nabaa

namestnica direktorja Oddelka za javno obveščanje pri UNAMI

E-pošta: nabaa@un.org

Randa Jamal

stiki z javnostmi, UNAMI

E-pošta: jamalr@un.org

Za več informacij o UNAMI-ju si oglejte www.uniraq.org